Kmetijske in rokodélske novice.

Na svitlobo dane od c. k. krajnske kmetijske družbe.

Tečaj IV. *V srédo 20. Velkitravna 1846.* List 20.

Življenja namén.

(Sonet).

Življenje naše, bratje! je oranje;
Začetik, ko se pameti zavemo,
In konec, ko drevó pustivši, gremo
Se vleč, in nas obide smertno spanje.

Življenje naše, bratje! je sejanje,
Pri kterim se poléniti ne smemo,
Kér čas po bliskovo hití, in vemo,
De, kdor je len ob setvi, malo žanje.

Poklic naš nam odločena je njiva,
Nočí so brazde in razori dnevi,
In zerna zabranane naše dela.

Perst razdrobljena, ktera jih pokriva,
Bo dala kal in rast tud' prazni plevi;
Nje slama pa bo klas snetiv imela.

—č.

Najdena domovina.

Po stezi v dolino popotnik hiti,
Po hoji se vidi, de se mu mudí;
Ljudje srečevaje ga vprašajo: kam?
„Sam, ljubi! ne morem povedati vam".

„Po svetu od kraja do kraja de grem
Iskat domovine zgubljene, to vem,
Iskat, kje počivajo moje sestre,
Kje bratje, kje oče, kje mati leže?"

Do terga je deleč, ostani pri nas.
„Do groba je blizo, poteka mi čas.
Za terdno sim sklenil, de pred ne zaspim,
De sestre, de brate, de starše dobim".

Do pokopališa pripelje ga pot,
Zakliče ga nekdo: Ne hodi od tod!
Ko sonce rumeno strop neba zlatí,
Na grobu obrašenim mertev leži.

—č.

Nekaj kemije (ločbe) kmetovavcam.

(Nadalje.)

20. §. Nar veči kemijska fabrika.

Pod svojimi lastnimi nogami imamo mende nar veči fabriko gázov. V poslednjih časih so začeli semtertje — kar so pa Kinezje že več sto lét pred Evropejci razumeli — v podzemeljskih žilnatih krajih studence navertovati, de bi v tacih vodnih žilah deleč segajočo in na njih dnú močno stisnjeno vodo na dan spravili. Taki studenc, ki ga Artežki studenc imenujejo, so pred dvema létama na Dunaji, druziga v Parizu navertali; oba sežeta čez 100 čevljev globoko, in dajeta čez ves up obilo vode. Učeni so iz primerjenja tacih vodá prepričali se, de, kolikor od niže pridejo, tolikor gorkeji so.

Brez števila je okoli po svetu znanih toplic, ktere imajo že po več sto ali tavžent lét zmirej enako mero gorkote; nektere so takó gorke, de se lahko pri njih kaj skuha. Tudi mera v njih raztopljenih mnogoverstnih solí, gázov ali drugih rud je zmirej enaka. Od kod pa izhaja vender zmirej enaka mera njih gorkote? — — Učeni so iz veliko skušenj prepričani, de za vsacih 100 čevljev, kakor se navpik niže v zemljo pride, se na gorkoméru srebró za stopnico vzdigne, de je tedaj za en grad gorkeji; iz tega sklenejo, de 5000 čevljev globoko mora vročina stopljeniga železa biti. To razumeti, ni treba nobeniga kurjenja ali gorenja misliti si. Če kovač s čverstim tolčenjem na nakvalu železice razbeli, ali ni bilo tó neko pogostno tlačenje? — Takó se v globočinah mnogoverstne rečí z nedopovedljivo težo tlačé vgrejejo, razbelijo in stopijo. De taka razvezana gorkota se vzdiguje in razširjava gori v ohlajeno zemeljno škorjo, lahko je verjeti.

Rekli smo, de je blizo 200 gorá na svetu, v kterih žeplene ali vogelnokamnate rude goré; take pahajo iz sebe neizmerljivo obilo gázov in púhov, in spluvajo, ki v 10 ali 15 létih po enkrat kar veliko pepela, ali péska, ali vrele vôde, ali blata, ali razbeljeniga kamnja, ali stopljenih rud, ktere poslednjič kot potóki po več milj na dolgo in v veliki širjavi iz njih v podobi stopljeniga železa

tekó, in le za več mescov ohladivši se, terd in jederčast kamen postanejo. Gorje krajem, kamor se taki potoki obernejo. V letu 79 je Vezúvi pet ur hoda deleč od mesta Napoli na Talijanskim toliko spluval, de je naglama z mokrim pepelam, péskam in kamnjem 3 cele mesta na enkrat takó zasul, de so jih še le v poslednjih časih, ko so štirne kopali, našli in odkopali.

Vzemi 25 funtov stolčeniga žepla, ravno toliko spiljeniga železa, namešaj to z vodó in zakopaj v kak lonec za čevelj globoko. Za nekaj dni se bo po kemijskim ločenji jela gorkota odvezovati; zmes se bo vnela in gorela, de boš podobo goreče gore imel. Ali so take gore v kaki zvezi s popred v misel vzeto nižeji strašno vročino in s topljino? — Tega ne bomo tukaj razsodili; zadosti je, svoje drage bravce prepričati, de v velikih globočinah zemlje je dosti veči vročina, kakor se navadno misli.

Naši radovedni bravci dobro vedó, de vlovljeni in stisnjeni puh vrele vode iz kotla zamore barko z več tavžent centov blaga po morji hitro gnati, ali 1000 ljudí ob enim po železni cesti z veliko hitrostjo vleči; tudi jim je znano, de bi se iz bokala strelniga prahú, ko bi se sožgal, toliko gáza naredilo, de bi pri odpertih vratih in oknih še hišo raznesel; takó bodo tudi razumeli, de — če se v podzemeljskih globočinah pri hudi vročini silno veliko gázov ali púhov naredí, in če hudo stisnjeni ali vklenjeni iz predala v predal, ali iz predala do verh zemlje z nezapopadljivo močjo in silo prederó — potres zemlje postane.

(Dalje sledí.)

Se nekaj od mizarskiga in tesarskiga lesá.

(Nadalje.)

Večidel po stari navadi, pa tudi iz naslednjih vzrokov sekajo ljudjé les o zimskim času:

1) Sekači in tesavci, ravno takó tudi vozniki se dobijo pozimi za manjši plačilo. Les sekati znajo tesarji (cimpermanje) nar bolje; umni tesár vselej prevdari, ali bi bilo to ali uno drevó za potrebno rabo ali ne; kak drugi najemnik pa seka les brez pomislika.

2) V krajih, kjer se les drugod ne da izpeljavati, kot po mečavah, senožetih ali obsejanih njivah, so ljudjé permorani, posekovanje na zimski čas odložiti, kadar tla zamerznejo, de se z vožnjo po njivah in senožetih škoda ne dela. Še ložeje se vozi les pozimi po mečavah, kadar zamerznjene tla sneg zapáde; po sneženim tiru se les lohka izpeljava iz globokih pritisk in iz gerdih berlogov, kar se poleti brez velikih potroškov in truda storiti nemore.

Takó so se ljudjé navadili sploh v zimskim času les pripravljati brez prevdarka, brez prašanja: ali je to po natori lesá prav, ali ne? ali je zimski les bolji ali slabši, kot druziga časa sekan?

Veči vednost pogojzdniga gospodarstva in bolj znana natora in lastnost lesov sedajniga časa nam pravi čas posekovanja lesá dostojno razodéva. Le škoda, de je imenovavih zaderžkov preveč, ki se zoperstavijo temu, kar je za boljši spoznano.

Za povodniske in podzemljiske dela sekaj les kadar koli hočeš; samó tega te opomnim, de ga koj siroviga podelaš; sirov les, berž ko je posekan v vodo ali v zemljo vdelan, nar dalje terpí. Ako bi ti morebiti čas ne pripustil, koj siroviga lesá vdelati, vèrzi ga ta čas v vodo, pa obloži ga v vodi, če je treba, de na verh ne pride in de se ti ne razsuší.

Če imaš vodo po cevih (rorih) napeljavati, sekaj les za-nje, kadar hočeš, pa koj siroviga zvertaj, de se ti pred svedram na zraku ne razpóka; sirovo prevertane cevi akoravno ne pridejo nevtegama v vodo, se veliko menj razpokajo, kér se od zunaj in znotraj enako sušiti zamorejo.

(Dalje sledí.)

Stavljenje kóz ali osepenc je velika dobrota!

Poduk staršam.

Vse hude kužne bolezni smo v naše kraje dobili iz ptujih, večidel iz jutrovih dežél. Tudi kóz včasih pri nas ni bilo. Turki so jih med nas zatrosili v 12. stoletji, to je pred sedem sto leti. Grozno hudo so med otroci in odrašenimi razsajale takó, de so leto za letam samo v Evropi po 75tavžent ljudí pomorile. Med 100 ljudmí so bili komej trije, kterih se niso prijele. Kogar niso umorile, so mu pa lice razjèdle, de je bilo tacih pikastih ljudí z razterganimi obrazi krog in krog silno veliko viditi. Naj bi bil berač ali cesar — koze niso gledale ne na stan, ne na starost, ne na sicer zdravo truplo: vse je strašna kuga napadla. Tù je bilo jokanja in plakanja brez konca in kraja, kér ob času kuge ne hiše brez merliča ni bilo! To pričujejo stare zgodovinske bukve.

Zapomnite si dobro, očetje in matere! kar smo zdej rekli, de pred 700 leti pri nas kóz ni bilo: de so tedej ptuja bolezin, za ktero naši predniki niso vedili, de tedej niso nam potrebna bolezin, po kteri se človeško truplo snaži in čisti, kakor nekteri ljudje v svoji neumnosti mislijo. Taki neumneži bi nam morebiti poslednjič še spričati hotli, de so nam tudi turška kuga, kolera, sramna kuga i. t. d. potrebne bolezni, ki naše trupla čistijo!! Gorje tistimu, kteriga truplo kužne bolezni čistijo. — Pametnimu človeku še v spanji take misli v glavo ne padejo.

Božja previdnost, ki za cele narode ravno takó skerbí in čuje, kakor za sleherniga človeka, je sklenila po dolzih nadlogah hudiga morjenja rešiti nas in nam je v ti grozoviti kugi dala gotovo pomoč, hudih kóz obvarvati se.

Nekiga Angležkiga zdravnika, Edvarda Jennerja po imeni, je izvolila, de nam je lahko pomoč, koze odverniti, v roke podal. On te pomoči ni po svoji glavi iztuhtal, ampak le primerilo se mu je, de jo je zapazil. Per kravah je namreč večkrat vidil, de so se jim po vimenu muzoli izpustili, de so se včasi tudi tistih kravaríc po rokah prijeli, ki so krave molzle, in de take ženske ob času kozne kuge nikdar niso zbolele. To se mu je čudno zdelo, in od tistihmal je začel, stavljenje kóz skušati. Več let je te skušnje na skrivnim delal, ljudem koze stavil — in od leta do leta je bil bolj prepričan, de je stavljenje kravjih kóz gotova bramba zoper kužno bolezin. V letu 1796 — 14. dan velikiga travna — je on pričo veliko ljudí pervikrat koze stavil in kmalo potem je poterjeno znajdbo celimu svetu na znanje dal. Odsihmal so jeli zdravniki vsih deželá njegovo skušnjo ponavljati in vsi so jo z enim glasam poterdíli. Časti in hvale je dobil slavni Jenner zdej od vsih straní. Poglavno angležko mesto — London — mu je dalo pravico mestnjana v zlati skrinici, in angležko vladarstvo mu je podarilo za to znajdbo tristo tavžent goldinarjev srebra. Veliki dobrotnik človeškiga naroda čislan, je umerl 26. Prosenca v letu 1823; njegovo imé bo pa slovelo od véka do véka.

Vsi Cesarji in kralji so odsihmal jeli ukazovati, de se imajo vsim njih podložnikam koze staviti, ktere

ljudí smerti po kužnih kozah varjejo in branijo, de se človeškimu narodu od Bogá dana lepôta ohrani.

V Ljubljani je začel rajnki Dr. Vincenci Kern v letu 1798 koze staviti, in sicer jih je v pervim letu 60 otrokam stavil. Zdej je že povsod stara navada, de se otrokam na spomlad kozé stavijo.

(Konec sledí.)

Velki letni zbor c. k. krajnske kmetijske družbe.

(Nadalje.)

Gosp. Dr. Struppi, sedajni oskerbnik Ljubljanskiga družbniga verta na Poljanah, je popisal sadne in murbne drevesa in vse karkoli je bilo letas na tem vertu sejaniga ali sajeniga. Reja murbnih dreves se je na Krajnskim močno povzdignila in po Dolenskim in Gorenskim so se je jeli kmetovavci zlo poprijemati. Kmetijska družba bo tedej skerbela, de bo vsak, kdor koli bo hotel, po nizki ceni murbnih drevesc ali pa tudi semena dobival. Po popisu gosp. dohtarja stojí na imenovanim vertu zdej 520 starejih murbnih dreves; nekoliko izmed njih jih je za pičo židnih gosenc namenjenih, nekoliko pa de se bo seme od njih jemálo. Razun teh 520 dreves stojí še 17 tavžent drevesc beliga in moretijanskiga plemena razne starosti za prodajo pripravljenih, 2 tavžent drevesc pa velikolistnatiga plemena. Letašnje leto je bilo 6 tavžent drevesc po nizki ceni prodanih, nekaj pa tudi brez plačila kmetam podarenih. Dva funta semena je bilo za posetev pripravljeniga, ki je zdej že posejano. Po takim ravnanji bo v malo letih kmetijska družba v stanu, vsako leto kakih 10 tavžent murbnih drevesc kmetovavcam podati, kér imamo za gotovo pričakovati, de bo gosp. Dr. Struppi lepó naprej peljal in od leta do leta razširjeval, kar je gosp. Dr. Orel, poprejšni oskerbnik tega verta, osnoval.

Tudi za sadjorejo bo gosp. Dr. Struppi, karkoli bo moč skerbel; v ti reči bo pa več truda in časa potreba. Zdej stojí na vertu 502 odrašenih sadnih, večidel žlahtnih dreves, od kterih se bojo cepi jemali. Letas je bilo od 5 tavžent jabelčnih divjakov 3 tavžent cepljenih; dva tavžent pa, ki jih je ostalo, bodo drugo leto cepljeni, in tudi 8 sto hruškovih divjakov, ki so letas bili v vert zasajeni. 1 funt jabelčnih in pa pol funta hruškovih peškâ, ki so bile lani sejane, lepo rast obetajo. — Razun tega so na vertu posajene podzemeljce iz vsih kantonov cele krajnske dežele v ta namen, de bi se obilno semena pridélalo, to je: tistiga praviga semena, ki se po cvetji v podobi majhnih jabelčkov prikaže. — Vsejane so za poskušnjo še mnoge ptuje žita, rusovski lan, angležki peteršelj, buče tistiga plemena, ki po centu vagajo, akacijevo in smerekovo seme, divji kôstanj, i. t. d.

Kmetijska družba ima tudi na Ljubljanskim mahu (močirji) 25 oralov veliko zemljiše, ktero so ji rajnki Cesar Franc kupili, de ga imá — sosedam v izgled — obdelovati; 2 tavžent goldinarjev so ji v ta namen podarili, in pervolili, de se sme Francovo zemljiše imenovati. Gospodu Drju. Orlu je to obdelovanje izročeno. Razun 6 oralov je že vse obdelano v njive, senožeti in gojzde; to zemljiše je bilo v začetku nar slabeji na celim mahu; pa ravno takó je moglo biti, kér so rajnki Cesar ukazali, de naj kmetijska družba drugim sosedam v izgled močirje po nar boljši vednosti obdeljuje.

(Konec sledí.)

Nesrečne prigodbe — drugim nauk.

Ni davnej kar je neki Mitrovčan voz vina v Karlovcu v Slavonii kupil, ktero mu je znan voznik v Mitrovic peljal. V terg pridši, ki mu je Ruma imé, se v neki gostivnici vstavita, in se ondi vina čez mero navlečeta. Od tam že zvečer pôzno odrineta in se na polne sode vsedeta, in ko se proti Mitrovcu dremaje peljata, se jima voz polomi; Mitrovčan pade pod sod, ki je 10 veder vina deržal, voznik ovehne pa na drugo stran vozá. Kmalo po tem so ju obadva spijoča našli; eniga v časnim, druziga pa v večnim spanji.

(Smert po vžitih starih jetrenih klobasah). Na Bavarskim so 2. dan pretečeniga mesca en kovač, njegova žena in en šivár, ki je per kovaču v deli bil, stare jetrene klobase jedli. Hud strup, ki se v starih jetrenih in kervavih klobasah zaredí, je nar poprej kovača, in potem šivarja ob življenje pripravil, kovačica pa je tudi takó hudo zbolela, de so jo javalne smerti oteli. — Glejte bravci! de je res, kar smo vam že večkrat perpovedovali!

Slovenski oglednik. *)

1. list.

Stricu Jurju, metlárju v Rovtah.

Preljubi stric! v serce me je veselilo viditi, de si tudi Ti par petic za Novice poslal, in pokazal, de imate tudi Rovtarji glavo in sercé na pravim kraji, in de marsikteriga mestnjana in širokoustniga bahača osramite, ki vas zaničuje. Pa takó je svet vstvarjen in ne jez, ne Ti mu ne moreva pomagati, de je večidel — narobe svét. Ne maraj nič: Ti si pokazal, de so hribovci tudi umni ljudjé; zató Tebe izmed vsih druzih povzdignem in Ti ta list pišem. Tode ne misli že, de si nehal Rovtar biti in de si že več ko Rovtar, če Ti pišem; metlár si in boš ostal, in ravno kér si metlár, Ti pišem: pervič de Te potolažim, drugič pa, de pameten odgovor od Tebe dobím na vprašanje, ktero na sklepu tega lista bereš.

Vem, de boš stermo gledal pri besedah „de Te potolažim“, pa kaj čem, reči Ti moram, de ste Ti in vsi tvoji bratje v nevarnosti ob svoj kosčik kruha priti, kteriga si s metlámi v potu svojiga obličja zaslužite. Zakaj de ste v nevarnosti, boš zdajci zvedel. — Glej ravno zdej pridem iz mesta, kjer sim imel opravek, ves oprašen kakor mlinar in prahú sit, de se ne morem odkašljati. „Bog se usmili, kje si bil, de si tak?“ me vpraša prijatel. Rad bi mu bil odgovoril, pa kašelj mi ni pripustil. Jezil bi se bil, če bi se plačalo, nad vsako neumnostjo jezo spušati. Misli si mojo nadlogo. Pot me je peljala po mestu ravno za dvema ženskama iz predmestja; našopirjeni ste bile in košati, de si Rovtar ni vstani misliti kakó. To bi še nič ne djalo; ali krila ste imele takó dolge tudi, de si ga je vsaki ped dolgo po tleh vleklo, in kér je bil ravno silno velik prah, je bila za njima taka megla prahú, de tri pedí pred sabo nisim muhe razločil. Mislil sim si: ubogi Jurče! čimú se domá z metlámi ubijaš? Ljubljana jih ne potrebuje in jih ne bo potrebovala, dokler se bodo ženske takó nosile. — Vidim Te, dragi striček, kakó metle v en kót, Novice v drugi kot mečeš, de Ti kaj taciga povedo; pa ne maraj nič, saj veš de je ženska nošnja današnji čas taka, kakor ženske misli, danes dolga, jutri pa kratka do kolén. Le pridi kmalo v Ljubljano z metlámi in stavim, tistih hišinj in kuharc, kterim si o Trijacih svoje metle prodál, v njih dolzih novih krilih ne boš poznal več, in če drugič prideš tudi ne; verjemi mi de ne. Zakaj pobrale bodo vse, kar bo njih gospodinjam odpadlo; in to pride vse iz tega, kér hoče današnji dan vse gospá biti, in nej bo komaj mesec v

*) Dajali bomo od časa do časa liste temu enake v Novice, in mislimo, de bomo z njimi marsikterimu domorodcu vstregli, akoravno vemo, de nam bo ta ali uni zabavljivost očital. Mi pa ne bomo namena Novic nikoli prezèrli, kteri je: učiti, podučiti, hvaliti vsaciga, komur hvala gré, in s keršansko ljubeznijo in rahljimi besedami grajati napčnosti, in poboljšati, kar se poboljšati da — k pridu našiga naroda.

Ljubljani. In glej, Jurče, ta kuga se počasi tudi na kmete zanaša. Kaj bo iz našiga naroda, če bo šlo vse takó naprej! Pred sabo imam ravno neke némške Novice, v kterih tole berem: „Stan vsaciga naroda se da nar bolj iz šeg pri praznovanjih, iz varčnosti in zapravljivosti v obléki in pri pojédnjah prevdariti“. — Kakšin je stan slovenskiga naroda, če ga po obleki prevdariš? To je vprašanje, ktero Ti dam, de odgovoriš

svojimu

stricu Mihélu v Ljubljani.

Somenj o Trijacih v Ljubljani.

Od tega somnja ni nič posebniga povedati. Drenja ni bilo velikiga. Malih kramarjev in kramarc je pa čedalje več na somnišu viditi; iz tega se vidi, de je res, kar pregovor pravi: „kramca je mamca“. Tudi živine so precej vkup pergnali. Govedina je bila po stari navadi polna blata in nesnage: za dve njivi bi si bil človek lahko od nje gnoja nabral. Na konjskim somnji se je zopet en velik mešćtar na vso moč in sicer takó derl in perdušal, de je že ob enajstih ves hrebav bil. Gorje pa tudi tistimu, kteriga roké ta velikán v pest dobí: takó neizrečeno plôska na-nje, de morajo žule dobiti.

Domačinstvo.

(Slava krajnskiga regimenta). Kér Novice, pridnim čbelicam enake, rade nabirajo, kar je domovini v čast, in kér so tudi lani slavni nagovor Njih ekscelencije našiga milostljiviga knezo-škofa, gospoda gospoda Antona Alojza ob času blagoslovljenja novih bandér, v čast domorodniga regimenta v prijetnim slovenskim jeziku razglasile, naj še svojim bravcam povedó in za prihodnje čase — vnukam v izgled — ohranijo, kar sta dva nar imenitniših generalov od krajnskiga regimenta pred 12. leti pisala.

V letu 1834 se je domorodni regiment na Laškim takó verlo obnašal, de ga je ces. kralj. general kojništva in vojvoda avstrijanskiga vojništva na Laškim, slavni grof Radecki častno pohvalil v dopisu, kteriga je on iz Limbjat 24. dan Kimovca 1834 generalu brigadirju tega regimenta, Baronu Nagldingerju pisal, rekoč:

„Oní so mi, moj ljubi general! včerej neizrečeno „vesel dan napravili. Naj prejmejo zató mojo serčno „zahvalo. Komej sim se danes zjutrej zbudil, in že mi „je pred očmí bil Voher s svojim junaškim regimen„tam, de si lepšiga človek misliti nemore. Naj povedó „to vodju tega regimenta; jez pa bom še danes pre„svitlimu Cesarju na znanje dal, kar se mi je včerej „takó globoko v serce vtisnilo“.

Žlahtni gospod Voher je bil tačas vodja (oberstar) našiga regimenta; predenj je pa regiment iz Laškiga zopet domú odrinil, so presvitli Cesar mnogozasluženiga gospoda Voherja že za generala izvolili. On tedej s svojim regimentam ni več v Ljubljano nazaj prišel in je le po pismu od tadajniga c. k. deželniga poglavarja, gospoda barona Šmidburga slovó vzel, kterimu je med drugimi rečmí tudi tole pisal:

„Njih Ekscelencija, ki po očetovo za prid Njim „izročene dežele in domorodniga regimenta skerbijo, bodo „gotovo z velikim veseljem zaslišali, če Jim povém, de „so se čversti sinovi krajnskiga regimenta na Laškim „slavno slavno obnašali. Takim vojakam je lahko vojvoda „biti; z lepim zaderžanjem, dobrovoljno in natanjčno po„koršino in z gorečim trudam so se v vsih zadevah po „junaško vêdli in si povsod čast in slavo pridobili“.

Z velikim veseljem bo vsak domorodec takó hvalo bral; vsak Krajnec pa bo spoznal, de je častno, svojimu milimu Cesarju v versti tacih junakov služiti. G.

Oznanilo.

Delitev daril za bike bo ta mesec

za Ljubljansko kresijo: v Ljubljani 23. dan za Ljubljanski in Smledniški kantón; v Moravčjim 26. dan za Mekinski, Zaloški, Podberdski in Krumperški kantón; v Loki 27. dan za Krajnski in Loški kantón; v Teržiču 28. dan za Radolški in Teržiški kantón in za kantón v Beli peči;

za Novomeško kresijo: v Kočevji 25. dan za Ribniški, Kočevški in Turjaški kantón; v Metliki 26. dan za Poljanski in Krupški kantón; v Žužemberku 27. dan za Zatičinski, Žužemberžki, Višinski in Trebinški kantón; v Šentjerneji za Novomeški, Kerški in Kostanjevški kantón; v Radečah 28. dan za Mokronoški, Boštanjski in Merniški kantón;

za Postojnsko kresijo: v Idrii 25. dan za Verhniški in Idrijski kantón; v Cirknici 27. dan za Postojnski, Planinski in Šneperžki kantón; v Zagurji 28. dan za Ipavski, Senožeški in Bistriški kantón.

Po oznanili c. k. krajnskih kresij
odborstvo c. k. kmetijske družbe.

Urno, kaj je noviga?

(Perve letašnje češnje) so v Ljubljani prodajali Ipavci 14. dan tega mesca. Dva dni pred smo pa že rudeče jagode zobali, ki so v Ljubljani pod milim nebam dozorele.

Vganjka.

Povéj imé prezale mi devíce,
Od ktere ravno priča zemlje lice;
Godov čez jézer je že doživela,
Al djal bi, o vsakim je le omladela.
Časté fantiča v nji narodi ení,
Enaka bognji pa per nas slovi,
Radosti rajske obzorej trosi. O.

Popravik.

V poslednjim listu v pervi versti 19. sostavka kemije namesto obstoječ iz kislogáza in vogelnokislogáza bêri obstoječ iz kislogáza, gnjilogáza in vogelnokislogáza.

Današnjimu listu je perdjan poslednji del bukvic pod nadpisam „Miloserčnost do žival“. S tem so cele bukvice dokončane, ter se zamorejo zvezati dati. Od vsih straní slišimo veliko hvalo teh bukvic. Bog daj, de bi jih vsak otrok, pa tudi odrašeni ljudjé po Slovenskim prav pridno brali in si tù dane poduke globoko v serce vtisnili! Za šolske darila (premije) mordè ni boljših bukvic ko so te, če se dajo v ličin zavitik zvezati. Naj bodo tedej šolskim gosp. ogledam in vodjam, in pa učenikam v ta namen živo priporočene! Pri gosp. Blazniku se dobivajo v prostim zvezku po 10 kr. Kér jih imamo pa le 100 iztisov odveč, naj se urno oglasí, kdor jih dobiti želí.

Žitni kup.	V Ljubljani 16. Velkitravna.		V Krajnju 11. Velkitravna.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
1 mernik Pšenice domače	1	55	2	5
1 » » banaške	2	6	2	10
1 » Turšice	1	6	1	7
1 » Soršice	—	—	1	30
1 » Rèži	1	30	1	38
1 » Ječmena	1	8	1	20
1 » Prosa	1	8	1	15
1 » Ajde	1	1	1	3
1 » Ovsa	—	51	—	54

Vrednik *Dr. Janez Bleiweis.* — Natiskar in založnik *Jožef Blaznik* v *Ljubljani.*